

ตารางวัคซีนเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ขวบ เรื่องสำคัญที่พ่อแม่ต้องรู้

ดูแลลูกตามช่วงวัย

บทความ

มี.ค. 3, 2020

“วัคซีน” เป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของสุขภาพ ในการกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ป้องกันจากเชื้อโรค และลดโอกาสการเจ็บป่วยต่าง ๆ ได้ เด็กควรได้รับการฉีดวัคซีนพื้นฐานตามวัยตั้งแต่แรกเกิดไปจนถึง 1 ขวบ อย่างน้อยถึงวัย 12 ปี ซึ่งในปัจจุบันได้มีการคิดค้นพัฒนา วัคซีนพื้นฐาน วัคซีนเสริม เพื่อครอบคลุมและปกป้องเชื้อโรคได้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อเด็ก ๆ จะได้เตรียมความพร้อมที่จะเติบโต มีสุขภาพแข็งแรง มีพัฒนาการรอบด้านที่ดีสมวัย

สรุป

- การฉีดวัคซีนให้เด็กเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก วัคซีนเป็นหนึ่งตัวช่วยสำคัญที่กระตุ้นภูมิคุ้มกัน เสริมเกราะป้องกันเชื้อโรคให้ลูก วัคซีนฉีดได้ตั้งแต่วัยแรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่ ในแต่ละช่วงวัยจะมีวัคซีนแตกต่างชนิด ที่จะฉีดสำหรับช่วงวัยนั้น ๆ
- วัคซีนมี 2 ประเภทคือ 1.วัคซีนขั้นพื้นฐาน เป็นวัคซีนหลักที่กระทรวงสาธารณสุข และสภากមม์ออกให้เด็กทั่วไป 2.วัคซีนเสริม คือ วัคซีนที่นอกเหนือจากวัคซีนขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมภูมิคุ้มกันทางโรคต่าง ๆ ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
- คุณพ่อคุณแม่สามารถพาเด็ก ๆ เข้ารับวัคซีนพื้นฐานได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เช่น โรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- ควรพาลูกไปฉีดวัคซีนให้ตรงตามนัด ในกรณีที่พาไปล่าช้า หรือลืมนัด สามารถขอเข้ารับบริการได้ ก่อนไปฉีดวัคซีนควรเตรียมสมุดสุขภาพ หรือสมุดฉีดวัคซีนให้พร้อม หากลูกมีไข้ ควรลดการฉีดวัคซีนไปก่อน จนกระทั่งลูกหายดีขึ้นก่อนฉีดวัคซีนควรแจ้งให้แพทย์ทราบถึงยาที่แพ้ อาหารที่แพ้ รวมไปถึงวัคซีนที่แพ้ หลังจากฉีดวัคซีน ควรสังเกตอาการของลูกที่โรงพยาบาลอย่างน้อย 30 นาที หากมีอาการแพ้ บวม แดงที่ใบหน้า ปาก หายใจลำบาก หรือมีอาการอื่นแทรกซ้อนเมื่อกลับบ้าน ควรรีบพาลูกไปพบแพทย์ทันที

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- วัคซีนเด็กตั้งแต่แรกเกิด สำคัญมากแค่ไหน
- แจกตารางวัคซีนเด็ก แบบฉบับเข้าใจง่าย
- วัคซีนพื้นฐานฟรี ฉีดที่ไหนได้บ้าง สิทธิที่พ่อแม่ต้องรู้

- พาลูกไปฉีดวัคซีนช้า จะเป็นอะไรไหม
- ก่อนพาลูกไปฉีดวัคซีน ต้องเตรียมตัวอะไรบ้าง
- ลูกน้อยไม่ควรฉีดวัคซีนตอนไม่สบาย หรือมีไข้ เพราะอะไร
- อาการแพ้วัคซีนในเด็ก มีอะไรบ้าง

วัคซีนเด็กตั้งแต่แรกเกิด สำคัญมากแค่ไหน

เมื่อการกันอยู่ต่ำๆ โลก นอกเหนือจากนมแม่ แล้วนั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยเสริมภูมิคุ้มกันโรค ร้ายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น คือการฉีดวัคซีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กแรกเกิด ไปจนถึงอายุ 1 ปี ทางการแรกเกิดในช่วงชีวบีบแรกนี้ จะยังไม่มีภูมิคุ้มกันที่ดีพอที่จะต่อต้านเชื้อโรคต่าง ๆ เมื่อรับเชื้อมา อาจส่งผลร้ายแรงถึงสุขภาพและชีวิตได้

ดังนั้นวัคซีนสำหรับเด็กทางการแรกเกิด จึงจำเป็นมาก ๆ ในการที่จะกระตุ้นเสริมภูมิคุ้มกัน และต้านทานโรคต่าง ๆ ให้กับเด็ก ลดความเสี่ยงในการเสียชีวิต เสียงพิการ และไม่แพร่เชื้อโรคที่เป็นโรคติดต่อนั้นไปให้กับเด็กคนอื่น ๆ อีกด้วย

แยกตารางวัคซีนเด็ก แบบฉบับเข้าใจง่าย

1. วัคซีนพื้นฐาน หรือวัคซีนหลัก

เป็นวัคซีนที่กระทรวงสาธารณสุข และสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย แนะนำให้เป็นวัคซีนขั้นพื้นฐาน ที่ให้เด็กไทยทุกคนจำเป็นต้องได้รับวัคซีน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตามวัย เช่น

- **วัคซีนป้องกันโรควัณโรค หรือ BCG Vaccine** เป็นวัคซีนสำคัญที่ทางหลังคลอดจะต้องได้รับการฉีดก่อนออกจากโรงพยาบาล วัคซีนวัณโรคนี้ฉีดครั้งเดียว ไม่ต้องฉีดซ้ำ ถ้าไม่มีหลักฐานว่าเคยฉีดวัคซีนป้องกันโรควัณโรคมา ก่อนหน้า ควรให้ฉีดวัคซีนนี้ทันที
- **วัคซีนตับอักเสบบี หรือ HBV Hepatitis B Vaccine** วัคซีนชนิดนี้จะได้รับอย่างน้อย 3 เข็ม เข็มแรกฉีดตั้งแต่แรกเกิด เข็มที่ 2 อายุครบ 1 เดือน และเข็มที่ 3 เมื่ออายุครบ 6 เดือน
- **วัคซีนคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน มีแบบชนิดไรเซลล์ DTaP แทนชนิดทั้งเซลล์ DTwP ได้ทุกราย**

สามารถฉีดวัคซีน hexavalent ชนิดไรเซลล์ และชนิดทั้งเซลล์ เมื่ออายุ 2, 4, 6 เดือน ควรฉีดวัคซีนชนิดเดียวกันทุกราย หากไม่สามารถหาชนิดเดียวกันได้ ให้ใช้ชนิดใดแทนก็ได้ สำหรับเข็มการตั้น 18 เดือน จะใช้วัคซีน DTwP หรือ DTaP ชนิด pentavalent หรือ hexavalent ก็ได้

สำหรับอายุ 4-6 ปี ใช้ DTwP หรือ DTaP, Tdap ก็ได้

สำหรับอายุ 11-12 ปี ควรรับการฉีด Td, Tdap หรือ TdaP แม้ว่าจะเคยได้รับ Tdap หรือ TdaP เมื่ออายุ 4-6 ปีมา ก่อนหน้านี้หรือไม่ หลังจากนั้นควรฉีดกระตุ้นด้วย Td, Tdap หรือ TdaP ทุก 10 ปี

- **วัคซีนอีบ เป็นวัคซีนรวมที่มีคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ตับอักเสบบี อีบ ตามแผนของกระทรวงสาธารณสุข ให้วัคซีนในเด็กในอายุ 2, 4, 6 เดือน และฉีดกระตุ้นสำหรับเด็กที่มี**

- ความเสี่ยง เช่น ม้ามทำงานผิดปกติ ไม่มีม้าม ผู้มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- **วัคซีนโปลิโอ หรือ Polio** วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอล์นี มีสองชนิดคือ ในแบบวัคซีนฉีด และ หยดกิน
 - **วัคซีนโปลิโอแบบฉีด** จะให้ 2 ครั้งคือ อายุ 2 เดือน, 4 เดือน และวัคซีนโปลิโอแบบหยด กิน ตอนอายุ 6 และ 18 เดือนและเมื่ออายุ 4-6 ปี หากใช้วัคซีนโปลิโอแบบฉีดอย่างเดียว ต้องให้เพียง 4 ครั้ง และให้หงดเมื่ออายุ 18 เดือน วัคซีนชนิดฉีดสามารถใช้แทนชนิดหยด กินได้ทุกครั้ง
 - **วัคซีนไข้สมองอักเสบเจ้อ หรือ JE Japanese encephalitis virus** วัคซีนไข้สมอง อักเสบเจ้อแบบเชื้อมีชีวิต เริ่มนัดอายุ 9 เดือนถึง 12 เดือน และเข็มที่ 2 ตอน 1 ขวบ ถึง 2 ขวบ
 - **วัคซีนไข้สมองอักเสบเจ้อแบบเชื้อไม่มีชีวิต** ให้วัคซีน 3 ครั้ง เข็มแรกเริ่มต้นที่ 6 เดือน ขึ้นไป เข็มที่สอง 1-4 สัปดาห์ถัดมา และเข็มที่สาม 1 ปีตามลำดับ
 - **วัคซีนไข้หวัดใหญ่ หรือ Influenza Vaccine** เข็มแรกเริ่มได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป โดยเฉพาะในเด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี และเด็กที่มีความเสี่ยงเป็นโรครุนแรง โรคเรื้อรังอื่น ๆ หรือมีภูมิคุ้มกันบกพร่อง โดยให้ฉีดวัคซีนเป็นครั้ง ตามแผนของกระทรวงสาธารณสุข ช่วง ก่อนฤดูฝน

ในกรณีที่เด็กที่อายุน้อยกว่า 9 ปี วัคซีนเข็มแรกและเข็มที่สอง ห่างกันอย่างน้อย 1 เดือน หากปี แรกนิดวัคซีนครั้งเดียว ปีต่อมาให้นิดวัคซีน 2 ครั้ง หลังจากนั้นสามารถฉีดได้ปีละ 1 ครั้ง

- **วัคซีนเอชพีวี หรือ HPV** เป็นวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV นิดวัคซีนนี้ในผู้ชายและ ผู้หญิง อายุ 9-26 ปี เน้นให้นิดในอายุ 11-12 ปี ฉีด 3 เข็ม ในเดือนที่ 0, 1-2 และ 6 ตาม แผนของกระทรวงสาธารณสุขให้นิดในเด็กหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 ปี หากนิดในวัยรุนที่มีสุขภาพแข็งแรง ให้นิด 2 ขี้ม ได้ที่ 0, 6-12 เดือน
- **วัคซีนหัด คางทูม หัดเยอรมัน** ให้นิดวัคซีนครั้งแรกอายุ 9-12 เดือน เข็มที่ 2 อายุ 1 ปี 6 เดือน ในพื้นที่ที่มีรายงานโรคหัดจำนวนน้อย ฉีดเข็มแรกเมื่ออายุครบ 1 ปี
- **วัคซีนหัด คางทูม หัดเยอรมัน** กรณีที่มีการสัมผัสโรคหรือระบบ ให้นิดวัคซีนให้เร็วและ ครบ คือเริ่มนิดเข็มแรก 6-9 เดือน ฉีดเข็มที่ 2 ช้าเมื่ออายุ 12 เดือน และเข็มที่ 3 อายุ 1 ปี 6 เดือน หากเริ่มนิดเข็มแรกอายุ 9- น้อยกว่า 12 เดือน ฉีดเข็มที่ 2 ห่างจากเข็มแรกอย่าง น้อย 3 เดือน หากเด็กได้รับวัคซีน 2 เข็มถือว่าฉีดครบแล้ว
- **วัคซีนโควิด-19** ปรึกษาแพทย์ และดูตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค
- **วัคซีนโตรต้า ชนิด monovalent** มี 2 ชนิด คือ human monovalent กิน 2 ครั้ง โดยเริ่ม กิน 2 เดือน และ 4 เดือน และ human bovine monovalent กิน 3 ครั้ง 2 เดือน 4 เดือน และ 6 เดือน
- **วัคซีนโตรต้าชนิด human-bovine pentavalent** กิน 3 ครั้ง 2 เดือน 4 เดือน และ 6 เดือน
- **วัคซีนโตรต้า** สามารถเริ่มให้ครั้งแรก อายุ 6-15 สัปดาห์ครั้งสุดท้ายอายุไม่เกิน 8 เดือน แต่ละ ครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 4 สัปดาห์ หรืออาจพิจารณาให้ในเด็กมากกว่าที่กำหนดได้ แต่อายุของ เด็กต้องไม่เกิน 2 ปี ตามคำแนะนำขององค์กรอนามัยโลก

2. วัคซีโนื่น ๆ ที่เสริม หรือทดแทน

คือวัคซีนที่เสริมภูมิคุ้มกันทางโรคต่าง ๆ ให้ครอบคลุมขึ้นจากวัคซีนขั้นพื้นฐาน หรือทดแทน เช่น

- วัคซีนโนโโมค็อกคัส คอนจูเกต ชนิด PCV วัคซีน ชนิด 10 สายพันธุ์ 13 สายพันธุ์ และ แบบ 15 สายพันธุ์ นั้น ให้วัคซีน 3 ครั้ง อายุ 2 เดือน 4 เดือน 6 เดือน และกระตุน 12-15 เดือน ห่างจากเข็มสุดท้ายอย่างน้อย 2 เดือน
- วัคซีน คอติบ บาดทะยัก ไอกอร์น ชนิด ไวร์เซลล์ หรือทั้งเซลล์ หรือตับอักเสบบี โอลิโอ ชนิด นีด, ฮิบ ให้ 3 เข็ม อายุ 2 เดือน 4 เดือน 6 เดือน และฉีดกระตุนเข็มที่ 1 อายุ 1ปี 6 เดือน กระตุนเข็มที่ 2 4-6 ปี และอายุ 11-12 ปี กระตุนในทุก 10 ปี
- วัคซีนไข้สมองอักเสบเจ้อ ชนิดไม่มีชีวิต นีด 3 เข็ม เริ่มฉีดวัคซีนเข็มแรกได้อายุ 6 เดือน ขึ้นไป เข็มที่ 2 อีก 1-4 สัปดาห์ และเข็มที่ 3 1 ปี
- วัคซีนอีวี 71 เป็นวัคซีนชนิดเชื้อไม่มีชีวิต ป้องกันเมือเท้าปากจากเชื้อไวรัสอีวี 71 นีด 2 เข็มห่างกัน 1 เดือน นีดได้ตั้งแต่ อายุ 6 เดือนขึ้นไป
- วัคซีนอีสกอวีไส นีดได้ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป โดยฉีดเข็มแรกที่ 12-15 เดือน เข็มที่ 2 18 เดือน ถึง 4 ปี อาจฉีดเข็มที่ 2 ก่อนอายุ 4 ปี ในกรณีที่มีการระบาดของโรคอีสกอวีไส โดยฉีดวัคซีน ให้ห่างจากเข็มแรก 3 เดือน, ถ้ามีอายุ 13 ปี ให้ฉีด 2 เข็มห่างกันอย่างน้อย 1 เดือน
- วัคซีนไข้เลือดออก **live-attenuated chimeric yellow fever dengue** สำหรับผู้ที่ เคยเป็นโรคไข้เลือดออกมาก่อน สำหรับผู้ที่ไม่เคยเป็นโรคไข้เลือดออกมาก่อนควรตรวจ เลือดก่อน แนะนำให้ฉีดในผู้ที่ตรวจเลือดพบภูมิคุ้มกันต่อเชื้อ Dengue กี วัคซีนชนิดนี้นีดได้ตั้งแต่ อายุ 6-45 ปี ทั้งหมด 3 เข็มในช่วง 0 เดือน 6 เดือน 12 เดือน
- วัคซีนไข้เลือดออก **live-attenuated dengue2-dengue** สำหรับผู้ที่เคยเป็น หรือไม่ เคยเป็นโรคไข้เลือดออกมาก่อน ไม่จำเป็นต้องตรวจภูมิ นีดได้ตั้งแต่ 4-60 ปี นีด 2 เข็ม ห่าง กัน 3 เดือน
- วัคซีนพิษสุนัขบ้าก่อนการสัมผัสโรค นีดวัคซีนให้กับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอีน ๆ หรือสุนัข กัด นีดได้ทุกอายุ โดยนีด 2 ครั้ง แต่ละครั้ง นีดห่างกันอย่างน้อย 7 วัน หรือ 21 วัน
- วัคซีนตับอักเสบเอ วัคซีนตับอักเสบเอชนิดไม่มีชีวิต นีดทั้งหมด 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน นีดได้ตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป, วัคซีนตับอักเสบชนิดมีชีวิต นีดเข็มเดียว และใช้แทน วัคซีนชนิดเชื้อไม่มีชีวิต นีดได้ตั้งแต่ 18 เดือนขึ้นไป เด็กที่จำเป็นต้องเดินทาง หรืออยู่ใน พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคตับอักเสบเอ สามารถให้วัคซีนเชื้อไม่มีชีวิตได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือนไม่นับวัคซีนเข็มที่ฉีดก่อนอายุ 1 ปี และต้องฉีดใหม่หลังอายุ 1 ปี
- วัคซีนไข้หวัดใหญ่ หรือ **Influenza Vaccine** เข็มแรกเริ่มได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป โดยเฉพาะในเด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี และเด็กที่มีความเสี่ยงเป็นโรครุนแรง โรคเรื้อรังอีน ๆ หรือมีภูมิคุ้มกันบกพร่อง โดยให้ฉีดวัคซีนປีลีแครง ตามแผนของกระทรวงสาธารณสุข ช่วง ก่อนฤดูฝน วัคซีนไข้หวัดใหญ่ชนิดที่ผลิตจากเซลล์ ไม่ใช่ไข่ไก่ฟัก นีดได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือน ขึ้นไป

ตารางวัคซีนจำเป็นเด็ก ตั้งแต่แรกเกิด ถึง 12 ปี

อายุ	วัคซีนพื้นฐาน
วัยแรกเกิด	- ตับอักเสบบี ครั้งที่ 1 - วัณโรคบีชีจี
1 เดือน	- ตับอักเสบบี ครั้งที่ 2 - คอติบ บาดทะยัก ไอกอร์น ชนิดทั้งเซลล์ ครั้งที่ 1 - โอลิโอชนิดนีด ครั้งที่ 1 - ฮิบ ครั้งที่ 1 - โรต้า ครั้งที่ 1
2 เดือน	

	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกရน ชนิดทั้งเซลล์ ครั้งที่ 2 - โปลิโอชันนิดนีด ครั้งที่ 2 - อิบ ครั้งที่ 2 - โรคต้อ ครั้งที่ 2
4 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกရน ชนิดทั้งเซลล์ ครั้งที่ 3 - โปลิโอชันนิดกิน - อิบ ครั้งที่ 3 - โรคต้อ ครั้งที่ 3
6 เดือน	- ไข้หวัดใหญ่ ปีละ 1 ครั้ง เด็กอายุต่ากว่า 9 ปี ให้ 2 ครั้งห่างกัน 1 เดือน - โควิด 19 ดูคำแนะนำในการฉีดตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค - หัด คางทุม หัดเยื่อรัมัน ครั้งที่ 1 - ไข้สมองอักเสบเจือ ชนิดเชื้อไวรัส ครั้งที่ 1
9 - 12 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกရน ชนิดทั้งเซลล์ ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 1 - โปลิโอชันนิดกิน กระตุ้น ครั้งที่ 1 - หัด คางทุม หัดเยื่อรัมัน ครั้งที่ 2 - ไข้สมองอักเสบเจือ ชนิดเชื้อไวรัส ครั้งที่ 2
18 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกရน ชนิดทั้งเซลล์ ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 2 - โปลิโอชันนิดกิน กระตุ้น ครั้งที่ 2 - หัด คางทุม หัดเยื่อรัมัน ครั้งที่ 2 - ไข้สมองอักเสบเจือ ชนิดเชื้อไวรัส ครั้งที่ 2
2 ปี - 2 ปีครึ่ง	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกရน ชนิดทั้งเซลล์ ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 2 - โปลิโอชันนิดกิน กระตุ้น ครั้งที่ 2 - โอลิฟิว เด็กหญิงประมาณ 5 ปีฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน
4 - 6 ปี	
11 - 12 ปี	

ตารางวัคซีนอื่น ๆ วัคซีนที่อาจให้เสริมหรือ ทดแทน ตั้งแต่แรกเกิด ถึง 15 ปี

อายุ	วัคซีนเสริม
2 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกရน ชนิดไร้เซลล์ หรือ ชนิดทั้งเซลล์ , ตับอักเสบบี , โปลิโอชันนิดนีด , อิบ ครั้งที่ 1 - นิวโน่คอมคัสชันนิดคอมอนจูเกต ครั้งที่ 1 - โรคพิษสูนัขบ้า เริ่มได้ในทุกอายุ ฉีดวัคซีน 2 ครั้ง อย่างน้อย 7 วัน หรือ 21 วัน
4 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกရน ชนิดไร้เซลล์ หรือ ชนิดทั้งเซลล์ , ตับอักเสบบี , โปลิโอชันนิดนีด , อิบ ครั้งที่ 2 - นิวโน่คอมคัสชันนิดคอมอนจูเกต ครั้งที่ 2 - คอตีบ บาดทะยัก ไอกရน ชนิดไร้เซลล์ หรือ ชนิดทั้งเซลล์ , ตับอักเสบบี , โปลิโอชันนิดนีด , อิบ ครั้งที่ 3 - นิวโน่คอมคัสชันนิดคอมอนจูเกต ครั้งที่ 3 - ไข้สมองอักเสบเจือ ชนิดเชื้อไวรัส ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ห่างกัน 4 สัปดาห์ และ ไข้สมองอักเสบเจือ ชนิดเชื้อไวรัส ครั้งที่ 3 อีก 1 ปี
6 เดือน	- อีวี 71 2 ครั้ง ห่างกัน 1 เดือน - ไข้หวัดใหญ่ ปีละ 1 ครั้ง การให้วัคซีนไข้หวัดใหญ่ในเด็กอายุต่ากว่า 9 ปี ให้ 2 เข็ม ห่างกัน 1 เดือน

	- นิวโน่คอมคัลซ์นิดคอมอนจูเกต ครั้งที่ 4
12-15 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> - ตับอักเสบเอ ชนิดไม่มีชีวิต 2 ครั้ง ห่างกัน 6-12 เดือน ชนิดมีชีวิต ฉีดครั้งเดียว อายุ 18 เดือนขึ้นไป - อีกสูกอีส หรือ วัคซีนรวม หัด คางทูม หัดเยอรมัน อีสูกอีส ครั้งที่ 1 - คูอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไรเซลล์ , โปลิโอชนิดฉีด ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 1
18 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> - อีบครั้งที่ 4 - อีกสูกอีส หรือ วัคซีนรวม หัด คางทูม หัดเยอรมัน อีสูกอีส ครั้งที่ 2 - คูอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไรเซลล์ , โปลิโอชนิดฉีด ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 2 หรือ Tdap - ไข้เลือดออก เริ่มต้นที่อายุ 4 ปี วัคซีนไข้เลือดออก 2 หรือ 3 เข็ม ขึ้นอยู่ชนิดวัคซีน
4 - 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - เอชพีวี 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน - คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน Tdap หรือ TdaP ต่อไป Td หรือ Tdap/TdaP ทุก 10 ปี
9 ปี	
11 - 12 ปี	

วัคซีนพื้นฐานฟรี ฉีดที่ไหนได้บ้าง สิทธิ์ที่พ่อแม่ต้องรู้

คุณพ่อคุณแม่ สามารถพาเด็ก ๆ รับวัคซีนพื้นฐานได้ที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เช่น โรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

พาลูกไปฉีดวัคซีนช้า จะเป็นอะไรใหม่

เมื่อคุณพ่อคุณแม่ ไม่สามารถพาลูกมารับวัคซีนได้ตามเวลา หรือพามาล่าช้า สามารถพาลูกไปรับวัคซีนย้อนหลังได้ เช่น márับวัคซีนช้า ไม่ตรงตามกำหนด และเป็นวัคซีนเข้มแกรก สามารถรับวัคซีนได้เลย หากพาลูกไปรับวัคซีน เข็มที่ 2 ล่าช้า ก็สามารถพาลูกไปรับวัคซีนต่อได้เลยเช่นกัน โดยไม่ต้องฉีดเข็มแกรกใหม่

ก่อนพาลูกไปฉีดวัคซีน ต้องเตรียมตัวอะไรบ้าง

- เช็คตารางวันซึ่งเด็ก ว่าต้องฉีดเมื่อไหร่ ควรไปให้ตรงนัด เตรียมสมุดวัคซีน หรือสมุดบันทึกสุขภาพของลูกไปด้วยทุกครั้ง
- หากลูกมีไข้ ไม่สบาย ควรเลื่อนนัดไปก่อน

- หากลูกเคยมีอาการแพ้วัคซีนชนิดใดมาก่อน ควรแจ้งให้พยาบาล และแพทย์ทราบก่อนทุกครั้ง
- หากลูกมีโรคประจำตัว แพ้ยา แพ้อาหาร ควรแจ้งให้พยาบาล และแพทย์ทราบก่อนทุกครั้ง

ข้อควรระวังหลังการฉีดวัคซีนของลูก

- เมื่อฉีดวัคซีนแล้ว ควรอดูอาการของลูกหลังฉีดวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที เพื่อรอดูว่ามีผลข้างเคียง หรือมีอาการแพ้หรือไม่
- ควรเช็คสมุดจดบันทึกว่าคุณหมอดีลังบันทึก วัน เวลา ที่ฉีดชนิดวัคซีนให้ครบ
- หลังฉีดวัคซีน เมื่อลูกกลับถึงบ้านอาจมีไข้ ควรสังเกตอาการของลูกให้ดี หากลูกมีไข้ให้ใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดตัวลูก วัดไข้เป็นระยะ หากมีไข้ควรใช้ยาลดไข้ตามที่แพทย์ให้มา และรับประทานตามคำแนะนำของแพทย์เท่านั้น โดยไม่ซื้อยามาทานเอง
- หากลูกมีอาการบวม แดง บริเวณที่ฉีดวัคซีน ให้บรรเทาด้วยการประคบเย็น หากมีอาการบวมมากจนเกิดห้อง ให้รีบไปพบแพทย์
- หากมีผดผื่น บวมรอบดวงตา รอบคอ หายใจลำบาก หรือมีอาการผิดปกติใด ๆ หลังฉีดวัคซีน ให้รีบพาไปพบแพทย์ด่วน

ลูกน้อยไม่ควรฉีดวัคซีนตอนไม่สบาย หรือมีไข้ เพราะอะไร

หากเช็คตารางวัคซีนเด็กแล้วพบว่า วันที่มีนัดฉีดวัคซีนลูกมีอาการไม่สบาย เจ็บป่วย มีไข้สูง ไม่ควรให้ฉีดวัคซีน เพราะวัคซีนบางชนิดหลังฉีดอาจเกิดอาการข้างเคียงได้

อาการแพ้วัคซีนในเด็ก มีอะไรบ้าง

หลังจากฉีดวัคซีน เป็นช่วงเวลาที่สำคัญ ที่คนเป็นพ่อแม่ไม่ควรปล่อยประหลาดเลย เพราะในเด็กบางรายอาจเกิดอาการแพ้วัคซีนขึ้นได้ อาการแพ้วัคซีนแบ่งเป็น อาการแพ้แบบเฉียบพลัน และ อาการแพ้ไม่เฉียบพลัน

1. อาการแพ้เฉียบพลัน

จะมีอาการตาบวม ปากบวม หายใจลำบาก หรือปวดท้อง เกิดได้ไม่กี่นาทีถึงชั่วโมงหลังจากได้รับการฉีด จากการแพ้ส่วนประกอบในวัคซีนหรือจากกระบวนการผลิต เช่น ไข่ไก่ นมวัว ยีสต์ เจลาติน

2. อาการแพ้ไม่เฉียบพลัน

เช่น มีก้อนใต้ผิวหนังตรงจุดที่ฉีด บวมแดง มีผื่นแดงตามตัว แสดงอาการ 2-8 ชั่วโมงหลังการฉีด หรือ 48 ชั่วโมง

อาการแพ้วัคซีนสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เพื่อความปลอดภัยและความสบายใจของคุณ พ่อคุณแม่ หากลูกมีอาการผิดปกติใด ๆ ที่คุณพ่อคุณแม่มั่นใจ แนะนำให้พาลูกน้อยไปพบคุณหมอค่ะ

นอกจากอาหารเสริมภูมิคุ้มกันที่ช่วยให้ลูกสุขภาพดี แล้ว วัคซีนพื้นฐาน และ วัคซีนเสริม มีความสำคัญในการเป็นเกราะป้องกันโรคต่าง ๆ ให้ลูก และยังช่วยลดการเจ็บป่วยรุนแรง พิการ และเสียชีวิตในเด็กได้ด้วย ดังนั้น จะเป็นการดีหากผู้ปกครอง คุณพ่อคุณแม่พาเด็ก ๆ เข้ารับวัคซีนตามวัย ให้ครบตามที่ กระทรวงสาธารณสุข และสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทยแนะนำ หากมีข้อสงสัยใด ๆ ควรปรึกษาภูมิคุ้มกันเด็ก ใกล้บ้าน เพื่อสุขภาพ และพัฒนาการที่ดีของลูก

*นมแม่มีสารอาหารกว่า 200 ชนิด รวมทั้ง แอลฟ่าแล็ค [แอลฟ่าแล็คตัลบูมิน] และ สฟิงโกร์ไโนอีลิน บทความแนะนำสำหรับคุณแม่

- สพิงโ哥ไไมอีลิน และ แอลฟ่าแล็ค สพิงโ哥ไไมอีลิน คืออะไร สำคัญอย่างไรต่อสมองลูกน้อย
- DHA สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองของลูกน้อย
- 2'-FL คืออะไร ? รู้จัก 2'-FL โอลิโกแซคคาไรด์ในนมแม่ (HMOs)
- นำนมเหลือง ที่มี แอลฟ่าแล็ค สพิงโ哥ไไมอีลิน สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองจากแม่สู่ลูก
- ลูกเป็นโรคภัยแพ้ คุณแม่รับมือภัยแพ้ในเด็กได้อย่างไร
- ลูกอ้วก ไม่มีไข้ ท้องเสีย เกิดจากอะไร คุณพ่อคุณแม่ รับมืออย่างไรดี
- อาการทารกท้องอืด พร้อมวิธีป้องกันและวิธีดูแลทารกท้องอืด
- สื่อจาระทารก สีแบบไหนปกติ สีแบบไหนที่คุณแม่ต้องระวัง
- ลูกอุจจาระสีเขียวอันตรายไหม อีثارกสีเขียวบ่งบอกอะไรได้บ้าง
- ลูกท้องเสียให้กินอะไรดี ลูกท้องเสียกีวันหาย อาการแบบไหนเรียกรุนแรง
- ทารกไม่ถ่ายกีวันผิดปกติ ทารกตดบ่อย ลูกน้อยควรกินอะไรให้ขับถ่ายง่าย
- ทารกอุจจาระเป็นเม็ดมะเขือ อุจจาระเป็นเม็ด พร้อมวิธีป้องกันเบื้องต้น
- ทารกอุจจาระมีมูก ลูกท้องเสียถ่ายมีมูกเลือด แบบไหนที่ต้องระวัง
- วิธีนวดท้องให้ทารกถ่าย สำหรับลูกน้อยที่ท้องผูก ไม่ยอมถ่ายหลายวัน
- ลูกปวดท้องตรงสะตือเป็น ๆ หาย ๆ เกิดจากอะไร พร้อมวิธีดูแลทารกปวดท้อง

อ้างอิง:

1. ลูกน้อยแข็งแรง ด้วยการรับวัคซีนพื้นฐานตั้งแต่แรกเกิด - 1 ปี, โรงพยาบาลนครชน
2. วัคซีนสำหรับเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดต้องดูอะไรบ้าง, โรงพยาบาลเด็กสินแพทย์
3. ตารางการรับวัคซีนสำหรับลูกน้อย, โรงพยาบาลพิษณุเวช
4. วัคซีนพื้นฐานสำหรับเด็ก, สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย
5. การเตรียมตัวก่อนฉีดวัคซีน, โรงพยาบาลเปาโล
6. ไขข้อข้องใจ...ทำไม่หลังฉีดวัคซีนลูกถึงเป็นไข้, โรงพยาบาลเปาโล
7. เรื่องที่คุณแม่ควรรู้ เมื่อลูกต้องฉีดวัคซีน, โรงพยาบาลขอนแก่น ราม
8. อาการแพ้วัคซีนแบบรุนแรงในลูกน้อย, โรงพยาบาลกรุงเทพ
9. เข้าใจอาการ “แพ้วัคซีน”, โรงพยาบาลบีเอ็นเอช
10. วัคซีนในเด็ก, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
11. วัคซีนพื้นฐานสำหรับเด็กแรกเกิด- 12 ปีที่พ่อแม่ต้องรู้, โรงพยาบาลเปาโล
12. ตารางการให้วัคซีนในเด็กไทย แนะนำโดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย 2567, สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย

อ้างอิง ณ วันที่ 2 เมษายน 2567

คุณแม่ตั้งครรภ์

การตั้งครรภ์

แม่ผ่าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

เอลฟ้าแอลฟ์ แอลฟิงโกล์ไม้อีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์

โปรโมชัน